

PMQA

การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ
Public Sector Management Quality Award

ก้าวไปข้างหน้า
พัฒนาสู่...
ความเป็นเลิศ

Public Sector
Management
Quality Award

กรมบังคับคดี
กระทรวงยุติธรรม

PMQA การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ
Public Sector Management Quality Award

หัวใจสู่...ความสำเร็จ ในการพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการภาครัฐ

“
ผู้บริหารให้ความสำคัญ
มีทีมงานที่เข้มแข็ง
ทุกคนมีส่วนร่วม
ทำไปพร้อมกันทุกหน่วยงาน
ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

วิสัยทัศน์กรมบังคับคดี

*“มุ่งมั่นพัฒนาการบังคับคดีอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ
เสมอภาค เป็นธรรม ด้วยจิตมุ่งบริการ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึง
เชื่อมั่น ยอมรับ ได้รับประโยชน์สูงสุด”*

PMQA การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ Public Sector Management Quality Award

รู้จักกับ PMQA

Public Sector Management Quality Award

ความเป็นมาของการพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA)

ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ.2546-2550) กำหนดให้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการและวิธีการทำงานเพื่อยกระดับขีดความสามารถและมาตรฐานการทำงานของหน่วยงานราชการให้อยู่ในระดับสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากล โดยยึดหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นหลักการบริหารที่ได้รับการตราขึ้นเป็นกฎหมายตั้งที่ปรากฏ ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2545 มาตรา 3/1 และต่อมาได้มีการออกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 เพื่อให้มีแนวทางการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดเป้าหมายของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีว่าเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐมีประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินจำเป็น ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ รวมทั้งมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

การบริหารราชการให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวจำเป็นต้องมีเกณฑ์การประเมินกระบวนการทำงานและผลการปฏิบัติงานที่เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป จึงได้นำแนวคิดและโครงสร้างของรางวัลคุณภาพของประเทศสหรัฐอเมริกา The Malcolm Baldrige National Quality Award และรางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศไทย (Thailand Quality Award : TQA) ซึ่งมีพื้นฐานทางด้านเทคนิคและกระบวนการเช่นเดียวกับรางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศสหรัฐอเมริกาไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบท ของราชการไทยและสอดคล้องกับวิธีการปฏิบัติราชการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546

วัตถุประสงค์ของการพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA)

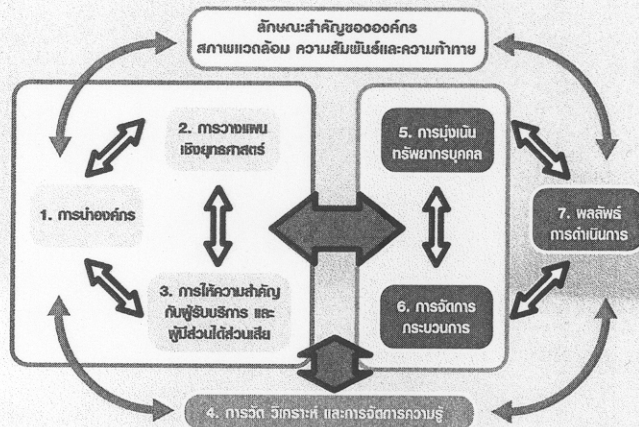
- ▶ เพื่อยกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของภาครัฐให้สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546
- ▶ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการของหน่วยงานสู่ระดับมาตรฐานสากล
- ▶ เป็นกรอบในการประเมินตนเอง เพื่อพัฒนาองค์กร และเป็นบรรทัดฐานในการติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ

ประโยชน์ของ PMQA ต่อส่วนราชการ

- ▶ ส่วนราชการได้ดำเนินการตรวจประเมินองค์กรด้วยตนเอง (Self - Assessment) ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารทราบว่าส่วนราชการของตนมีความบกพร่องในเรื่องใด เพื่อจะได้กำหนดวิธีการ เป้าหมาย ที่ชัดเจนในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อปรับปรุงองค์กรให้สมบูรณ์มากขึ้นต่อไป
- ▶ ส่วนราชการสามารถนำเกณฑ์ PMQA ไปใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการการดำเนินงาน เพื่อยกระดับการบริหารจัดการของส่วนราชการให้สามารถส่งมอบคุณค่าที่ดีขึ้น ทั้งผลผลิตและบริการให้แก่ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- ▶ เมื่อส่วนราชการมีการบริหารจัดการที่เป็นเลิศจะเกิดภาพลักษณ์ที่ดี ได้รับความนิยมชมชอบจากผู้บริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

รู้
มี

**องค์ประกอบของการพัฒนาคุณภาพ
การบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA)**

ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1. ลักษณะสำคัญขององค์กร
2. เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

1. ลักษณะสำคัญขององค์กร

เป็นการอธิบายภาพรวมของส่วนราชการ สภาพแวดล้อม ในการปฏิบัติภารกิจความสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่นในการปฏิบัติราชการ ความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์ และระบบการปรับปรุงผลการดำเนินการ ซึ่งเป็นแนวทางที่ครอบคลุมระบบการบริหารจัดการการดำเนินการ ขององค์กรโดยรวม

ลักษณะสำคัญขององค์กร ประกอบด้วย 2 หัวข้อ ได้แก่

1. ลักษณะองค์กร
2. ความท้าทายต่อองค์กร

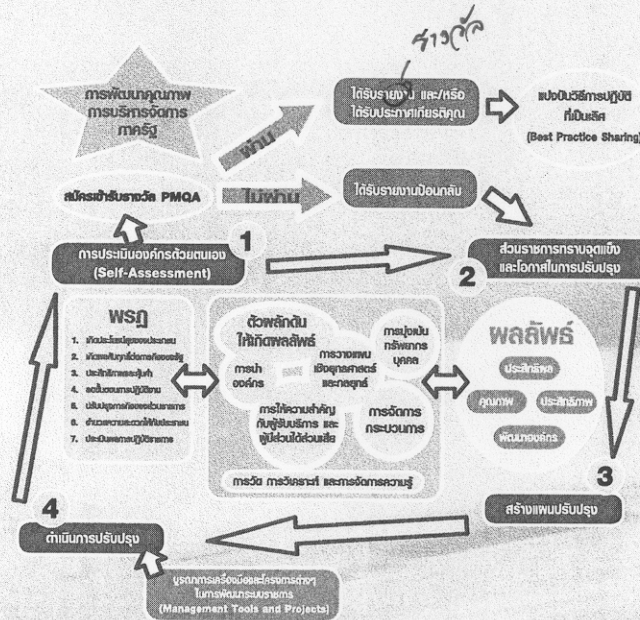
2. เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

ประกอบด้วยเกณฑ์ 7 หมวด คือ

- หมวด 1 การนำองค์กร
- หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์
- หมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้
- หมวด 5 การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล
- หมวด 6 การจัดการกระบวนการ
- หมวด 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ

PMQA การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ Public Sector Management Quality Award

วงจรการพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA)

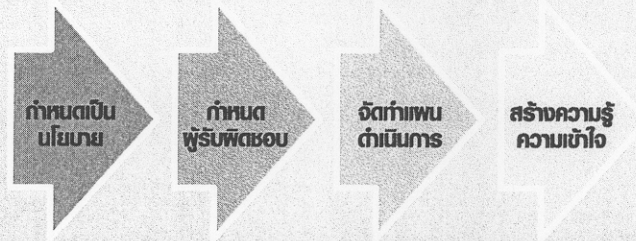

ส่วนราชการจะดำเนินการตามวงจรพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ โดยนำเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) ไปใช้ในการประเมินตนเอง ทำให้ทราบจุดแข็งและโอกาสในการปรับปรุง และดำเนินการปรับปรุงด้วยแนวทางและเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสม และเมื่อส่วนราชการ ปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่องไประยะหนึ่ง จนมั่นใจได้ว่าพัฒนาตนเองตามเกณฑ์ให้ก้าวไปสู่ระบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมแล้ว สามารถสมัครขอรับรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐได้

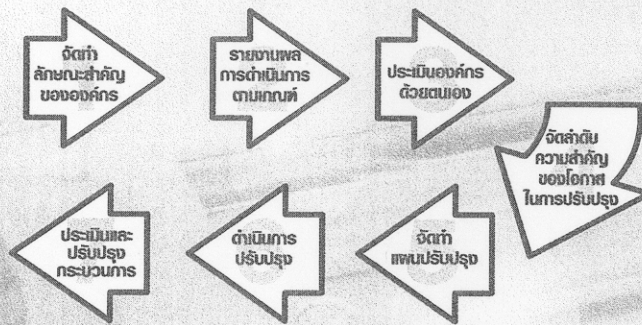
ในการสมัครขอรับรางวัลนั้น ส่วนราชการจะได้รับการตรวจประเมินจากผู้ตรวจ ประเมินรางวัล ซึ่งเมื่อผ่านเกณฑ์การประเมิน ก็จะได้รับรางวัลตามหลักฐานที่กำหนด หากไม่ได้รับรางวัลส่วนราชการจะได้รับรายงานป้อนกลับ (Feed back) เพื่อนำไปปรับปรุงองค์กรต่อไป สำหรับส่วนราชการ ที่ได้รับรางวัลจะมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ด้วยการแบ่งปันประสบการณ์การปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ ซึ่งจะประโยชน์กับการพัฒนาระบบราชการโดยรวมต่อไป

PMQA การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ Public Sector Management Quality Award

การเตรียมความพร้อมภายในองค์กร

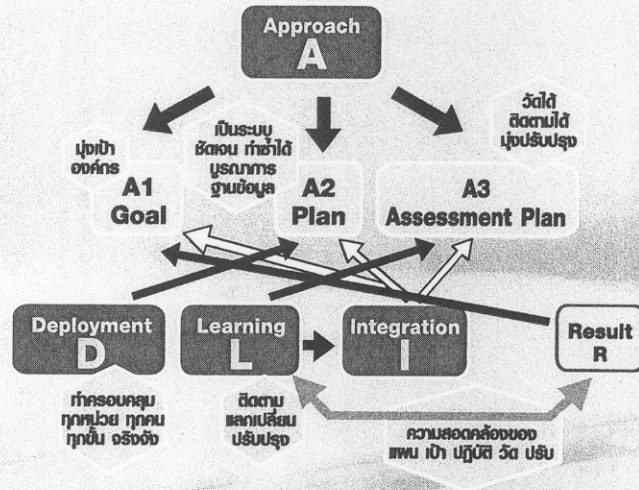
การดำเนินการพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการภาครัฐ

หลักคิดเกณฑ์ของ PMQA : ค่านิยมหลัก 11 ประการ

- ▶ การนำองค์กรอย่างมีวิสัยทัศน์
- ▶ ความรับผิดชอบต่อสังคม
- ▶ การให้ความสำคัญกับพนักงานและคู่ค้า
- ▶ ความเป็นเลิศมุ่งเน้นที่ลูกค้า
- ▶ การมุ่งเน้นอนาคต
- ▶ ความคล่องตัว
- ▶ การเรียนรู้ขององค์กรและบุคคล
- ▶ การจัดการเพื่อนวัตกรรม
- ▶ การจัดการโดยใช้ข้อมูลจริง
- ▶ การมุ่งเน้นที่ผลลัพธ์และการสร้างคุณค่า
- ▶ มุมมองเชิงระบบ

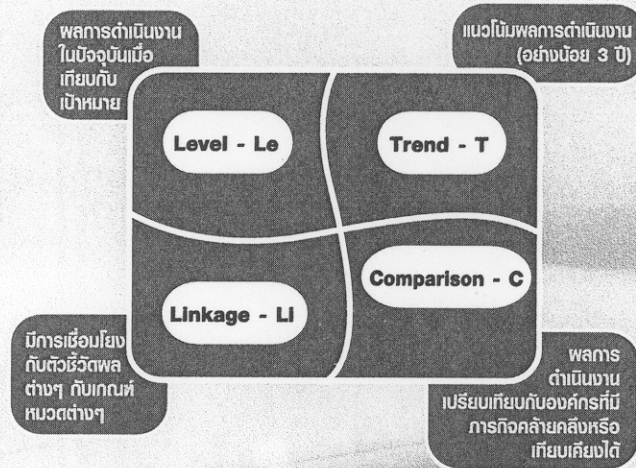
หลักการจัดการที่ดี
โดยใช้หลัก **ADLI**

หลัก ADLI ประกอบด้วย

- ▶ **Approach - A**
คือ แนวทาง วิธีการ ที่เป็นระบบสามารถนำไปใช้ซ้ำได้
- ▶ **Deployment - D**
คือ ดำเนินการครอบคลุมทุกขั้นตอนตามแผนทุกหน่วยงาน
- ▶ **Learning - L**
คือ ติดตามประเมินผลลัพธ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำสู่การปรับปรุง
- ▶ **Integration - I**
คือ ความสอดคล้องระหว่างแผนปฏิบัติ วัด วิเคราะห์ ปรับปรุง มุ่งสู่เป้าหมายองค์กร

หลักการจัดการที่ดี
โดยใช้หลัก **LeTCLi**

หลัก LeTCLi ประกอบด้วย

- ▶ **Level - Le**
คือ ผลการดำเนินงานในปัจจุบันเปรียบเทียบกับเป้าหมาย
- ▶ **Trend - T**
คือ แนวโน้มของผลการดำเนินการ
- ▶ **Comparison - C**
คือ เปรียบเทียบกับองค์กรอื่น
- ▶ **Linkage - Li**
คือ เชื่อมโยงกับตัวชี้วัดผลต่างๆ

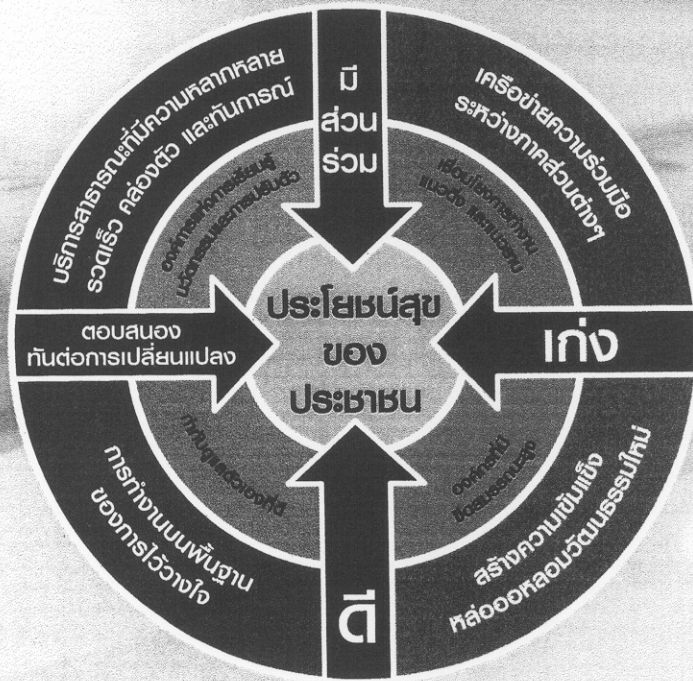

**ประเด็น
ยุทธศาสตร์ที่ 1**

ยกระดับการให้บริการ
และการทำงานเพื่อตอบสนอง
ความคาดหวังและความต้องการ
ของประชาชนที่มีความ
สลับซับซ้อน หลากหลาย
และเปลี่ยนแปลงไปอย่าง
รวดเร็ว

**ประเด็น
ยุทธศาสตร์ที่ 2**

ปรับรูปแบบการทำงาน
ให้มีลักษณะเชิงบูรณาการ
เกิดการแสวงหา
ความร่วมมือและ
สร้างเครือข่ายกับฝ่ายต่างๆ
รวมทั้งเปิดให้ประชาชน
เข้ามามีส่วนร่วม

**ประเด็น
ยุทธศาสตร์ที่ 4**

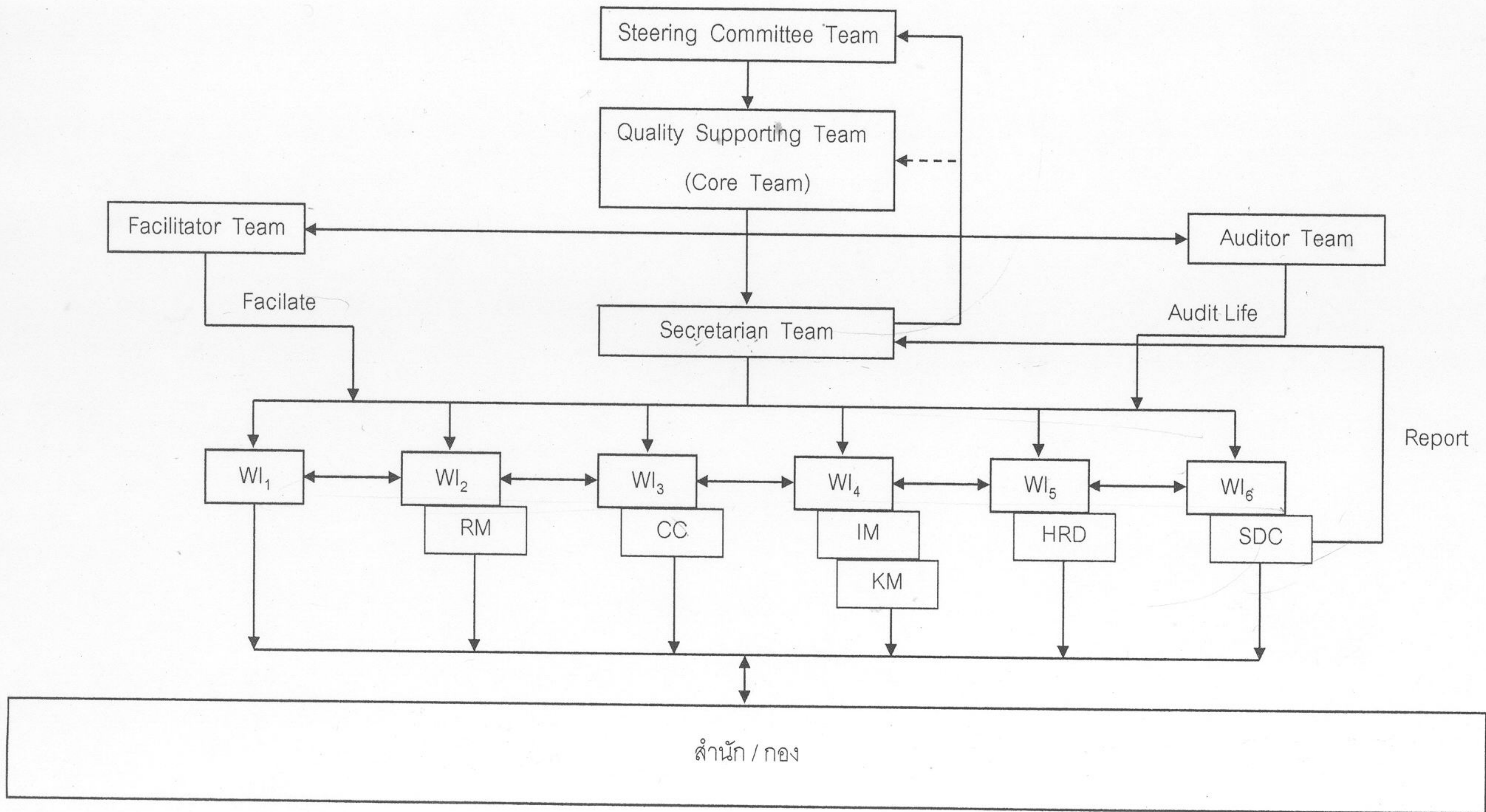
สร้างระบบการกำกับดูแล
ตนเองที่ดี เกิดความโปร่งใส
มั่นใจ และสามารถตรวจสอบได้
รวมทั้งทำให้นุคลากร
ปฏิบัติงานอย่างมีจิตสำนึก
ความรับผิดชอบต่อตนเอง
ต่อประชาชน
และต่อสังคมโดยรวม

**ประเด็น
ยุทธศาสตร์ที่ 3**

มุ่งสู่การเป็นองค์กร
ที่มีขีดสมรรถนะสูง
บุคลากรมีความพร้อม
และความสามารถในการเรียนรู้ คิดริเริ่ม
เปลี่ยนแปลงและปรับตัว
ได้อย่างเหมาะสมต่อ
สถานการณ์ต่างๆ

**โครงสร้างการบริหารจัดการ (Model Development) ตามกรอบ PMQA
ของกรมบังคับคดี**

โครงสร้างการบริหารจัดการตามเกณฑ์การบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA)

คำสั่งกรมบังคับคดี

ที่ ๒๔๒ /2551

เรื่อง แต่งตั้งทีมวิทยากรกระบวนการ (Facilitator Team)

สำหรับการดำเนินกิจกรรมของทีมพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการกรมบังคับคดี

ตามที่กรมบังคับคดี ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและกำกับดูแลการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Steering Committee) และคณะทำงานพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Working Team) ซึ่งเป็นการดำเนินการตามกรอบ PMQA นั้น

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมของทีมพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการกรมบังคับคดีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และ เป้าหมายที่กำหนด จึงมีคำสั่งแต่งตั้งทีมวิทยากรกระบวนการ (Facilitator Team) สำหรับการดำเนินกิจกรรมของทีมพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการกรมบังคับคดี จำนวน 8 ราย ประกอบด้วย

1. นายสมภพ เจริญรักษ์	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ด้านการบังคับคดีแพ่ง	หัวหน้าทีม
2. นางอุษณีย์ อยู่แย้ม	นิติกร 8 ว กองจำหน่ายทรัพย์สิน	ทีมงาน
3. นายไกรสร สิงหาราชวรพันธ์	นิติกร 8 ว สำนักงานวางทรัพย์สินกลาง (สำนักวิชาการ สารสนเทศ และวางทรัพย์สิน)	ทีมงาน
4. นางเพ็ญรวี มาแสง	นิติกร 8 ว กองยึดทรัพย์สิน	ทีมงาน
5. นางสาวพาทิส ประสิทธิ์แสง	นิติกร 8 ว กองบังคับคดีล้มละลาย 1	ทีมงาน
6. นางสาวนุชกร อักษรพาลี	นิติกร 8 ว กองบังคับคดีล้มละลาย 1	ทีมงาน
7. นายคณิต ปิตยา	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบาย และแผน 8ว กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	ทีมงานและ เลขานุการ

8. นางสาวทัศนาวลัย กุสุโมทย์ นิตินทร 7 ว

ทีมงานและ

สำนักงานวางทรัพย์สินกลาง

ผู้ช่วยเลขานุการ

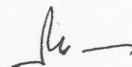
(สำนักวิชาการ สารสนเทศ และวางทรัพย์สิน)

ให้ทีมวิทยากรกระบวนการ (Facilitator) มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วย ประธาน / หัวหน้าคณะทำงาน / ผู้นำการประชุม ในการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการของกรมบังคับคดีเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนด
2. ประสานกับฝ่ายเลขานุการทีมพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ เพื่อพิจารณา กำหนด วัตถุประสงค์ และเป้าหมายในการประชุม / การดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ และนำเสนอประธาน / หัวหน้าคณะทำงาน / ผู้นำการประชุม เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนการประชุม / การดำเนินกิจกรรมฯ
3. พิจารณากำหนดกฎพื้นฐานและแนวปฏิบัติที่เหมาะสมในการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการและนำเสนอให้ ประธาน / หัวหน้าคณะทำงาน / ผู้นำการประชุม พิจารณาให้ความเห็นชอบและแจ้งให้สมาชิกของทีมคุณภาพทราบและถือปฏิบัติต่อไป
4. อำนวยความสะดวก / การดำเนินกิจกรรมเพื่อให้สมาชิกของทีมพัฒนาคุณภาพฯ เข้ามามีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Team Learning) แลกเปลี่ยนประสบการณ์หรือปัญหา รวมทั้งแนวทางแก้ไข ช่วยกระตุ้นให้สมาชิกรับฟังซึ่งกันและกัน ตั้งประเด็นคำถามให้สมาชิกคิดเป็นระบบตลอดจนการสร้างบรรยากาศที่ดีในการประชุม / การดำเนินกิจกรรมฯ
5. เป็นผู้สังเกตการณ์พฤติกรรมของสมาชิก ในการประชุม / การดำเนินกิจกรรมฯ และนำข้อมูลที่ได้จากการสังเกต ไป Feedback ให้สมาชิก ที่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยมีจุดประสงค์เพื่อ กระตุ้นให้สมาชิกปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เหมาะสม เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมของทีมพัฒนาคุณภาพฯ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 20 พฤศจิกายน 2551

(นายสิริวัต จันทรัฐ)

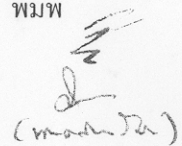
อธิบดีกรมบังคับคดี

ธรา ร้าง/ตรวจ/ทาน

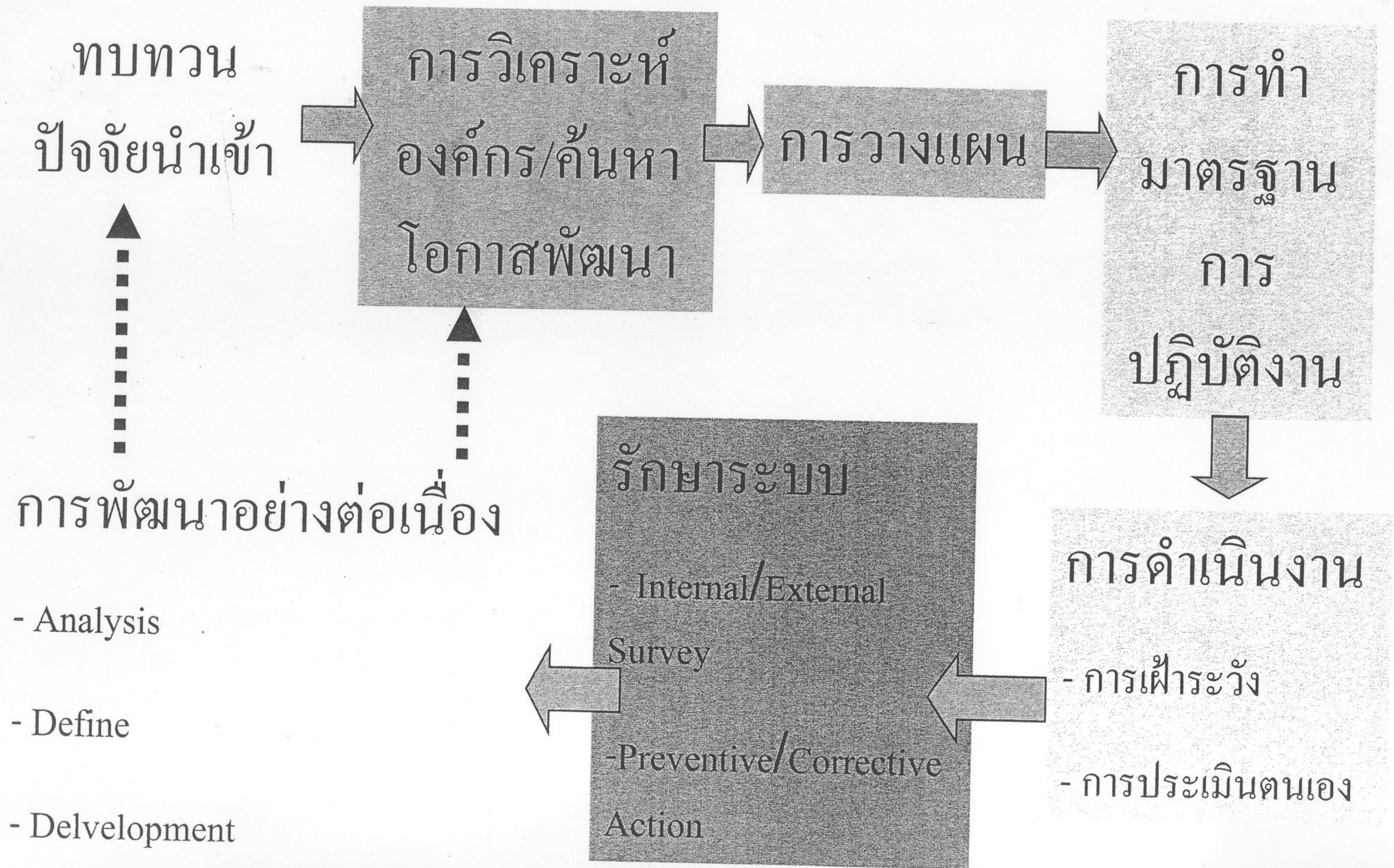
อำไพ พิมพ์

(นางลางน้อย ปาลวัฒน์วิไชย)

Model Development ที่ 5

กระบวนการคุณภาพรูปแบบที่ 5

1. องค์กรสมัครเข้าร่วมโครงการ
2. ประกาศและประชาสัมพันธ์มุ่งสู่การรับรองคุณภาพ
3. กำหนดภาพลักษณ์ขององค์กรในอนาคต (v)
4. วิเคราะห์และกำหนดกิจกรรมคุณภาพ+เครื่องชี้วัด
5. กำหนดหน่วยฝึกอบรมและสาธิตมาตรฐานบริการ
6. จัดทำระเบียบปฏิบัติและคู่มือปฏิบัติงาน

กระบวนการคุณภาพรูปแบบที่ 5

(ต่อ)

7. จัดฝึกอบรมบุคลากรและศึกษาดูงาน
8. บุคลากรในองค์กรร่วมวางแผนดำเนินการ
9. ดำเนินการปรับปรุง ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องพร้อมทั้งจัดระบบให้มีคุณภาพตามเกณฑ์
10. ประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรเพื่อเสนอขอการรับรองคุณภาพ
11. วิเคราะห์ผลงานและระบบการบริหารจัดการ ค้นหาโอกาสการพัฒนา